

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre . . .	16 kor. — fill.
Negyedévre . . .	4 " — "
Helyben házhoz hozva:	
Egész évre . . .	20 kor. — fill.
Negyedévre . . .	5 " — "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre . . .	24 kor. — fill.
Negyedévre . . .	6 " — "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
APÁCZA U. 3. SZ.

A szerkesztőség kéziratok visszaadás árát vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fill.

NAGYVÁRAD, aug. 30.

Beszámolók.

A lapok politikai rovata mostanában sürribben foglalkozik a kerületeikben utazó képviselők beszámolóival. Kiemelkedő közöttük még csak egy akad, Láng Lajosé, a disszidensek volt vezéréé, ki csak akkor szokott beszélni, mikor arra szükség van. Nagy-Bányán most szükségesnek tartotta hirdetni vasárnapi beszámolójában, hogy sok, nagy és komoly munka vár elintézésre a közel jövőben, ezek megkivánják, hogy a szabadelvű párt nagy és egységes legyen.

Ezt ugyan Széll is mondta már sokszor, lapjai is minduntalan hirdetik, de az egység csak nem akar beütni a nagy szabadelvű táborba.

Ugy mondják Széll azért szabta ilyen szokatlanul hosszúra a honatyák nyári vakációját, hogy ne legyen alkalom a divergáló nézetek nyilvánulására. A hosszú pihenés alatt — gondolta — majd elsimulnak az ellentétek.

A miniszterelnöknek ez a reménysége azonban nem vált be. Tisza István gróf nagyváradai beszéde, Darányi miniszternek Párisban elmondott agrár-tószója, a hirhelt bizalmi rendelet, meg az a másik rendelet a romániai zsidók ellen, no meg a Bánffy lapjának és a Pester Lloydnak agyarkodásai annyira szították az egyenlenséget a nagy szabadelvű táborban, hogy ennyire akkor sem juthattak volna, ha

egész nyáron mindennap együtt lett volna a tisztelt Ház.

Ezen már most nem segítenek semmi-féle beszámolók, legfeljebb a miniszterelnök erélyesebb fellépése vagy — új választások.

Ugy tetszik nekünk, hogy a beszámolók gyakori volta éppen ennek, a közelgő új választásnak az előhírnöke. Jónak, szükségesnek látják a képviselők meglátogatni kerületüket s tapogatózni a kerület hangulata iránt.

De most már félhivatalos körökben is hire jár az új választásoknak, sőt egy másik beavatott forrás — Eötvös Károly lapja is ezt hirdeti.

»A kormány lapjai — írja az Egyetértés — hónapok óta konokul hirdették és állították ugyan, hogy az idén választások egyáltalában nem lesznek és hogy az országgyűlésnek idő előtt való feloszlásáról szó sem lehet, de azért politikai körökben mostanában megint igen pozitív formában kezdenek beszélni arról, hogy még az ősszel lesznek az általános képviselőválasztások. A kormány lapjainak eddigi magatartása tehát lehetett taktika, hogy az ellenzéki pártok abban bizakodván, hogy a választások majd csak a jövő esztendőre lesznek, ne siessenek a készülődésekkel, a szervezkedéssel, vagy pedig ha eddig csakugyan olyan volt is a helyzet a választások kérdésében, mint amilyenek az officiózus ujságok állították, kellett történnie valaminek az utóbbi időben, a mi hirtelen fordulatot idézett elő. Erre vall a félhivatalos Ma-

gyar Nemzet legutóbbi számának egy cikke, mely még kissé burkoltan bár, de már beszél arról, hogy az ősszel jó volna megcsinálni az új választásokat Magyarországon, tekintettel az ausztriai állapotokra, melyek kétségtelenül a Reichsrath újabb feloszlását fogják szükségessé tenni. Mivelhogy szinte kétségbevonhatatlan, hogy a kormány félhivatalosának ez a cikke »illetékes helyről« sugalmazva volt, a dolog ma élénk szó beszédre adott okot politikai körökben. Ha e kombinációk — melyekhez mindenestre sok szó fér még — valók, úgy az új választások október végén, november elején lennének, később aligha, mert bajosan akad még miniszterelnök, a ki Szapáry Gyula módjára egy téli választás súlyos gyötrelmeinek akarná kitenni az országot, ha csak nem muszáj valami nagyon.»

A pártok is tudomásul veszik e keringő híreket és megkezdik készülődéseiket.

Hogy a néppárt régidő óta állandóan szervezkedik, — az természetes dolog mert új párt, melynek minden eszközt meg kell ragadni, hogy elveit, programját megismertesse a választókkal.

De hogy a szabadelvű párt is szükségét látja szervezkedésnek, az már csakugyan az idők jele.

Hogy a beszámolókra visszatérjünk, két beszámoló iránt nagy az érdeklődés az egész országban.

Egyik Apponyi Albert grófnak szeptember elejére hirdetett jászberényi be-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Szép Ilonka.

Írta: Papp János.

Mikor megérkeztem a kis fürdőhelyre, a hol a nyarat töltöttem, mindjárt föltűnt nekem egy idősebb uri nő, 17—18 esztendőös leányával, a kik a társaságtól ugyszólván teljesen távol tartották magukat. Kérdőzködéseim után megtudtam, hogy egy alföldi birtokosnak a felesége és a leánya a két hölgy, akik örökösen együtt sétáltak s együtt, kettesben költötték el az ebédjüket is, a vacsorájukat is. Megtudtam azt is, hogy már hosszabb idő óta vannak a kis fürdőhelyen s annál megfoghatatlanabb lett előttem, hogy miért nem vegyül ez a két nő a társaságba, hiszen roppant unalmas lehet nekik magukban, különösen annak a fiatal leánynak. Figyelemmel kísértem őket sétájuk alatt az élkezes idején s úgy tapasztaltam, mintha a leány folyton panaszkodnék, az anyja pedig jó-ságosan vigasztalná. Föltűnően szép volt a leány, gyönyörű szőke hajával, nagy, ábrándos, kék szemével. Kedves volt az arcza, melyen valami bus, bánatos hangulat ömlött el, a mi akaratlanul is eszébe juttatta az embernek a Szép Ilonka ismeretes sorát:

Ártatlanság képe s bánatá . . .

S mert Ilonkának hívták, elneveztem Szép Ilonkának. Illett rá ez a név nagyon s rövid idő alatt úgy hivta az egész fürdőközönség . . .

Van ugyaz ember gyakran, hogy egyes dolgokba, bár távolról sem érdeklik, teljességgel nem tud belenyugodni. Ugy voltam én is. Nem tudtam belenyugodni, hogy az a kis lány olyan bánatos. Elvégre is egy kis szerelmi bánat vagy egy kis csalódás miatt, csak nem fogja elemészteni magát egy gyönyörű teremtés, a kinek egész mivoltja arra vall, hogy a boldogságra van teremtve. Bántott a kis lány szomorúsága, mondom, s elhatároztam, hogy török-szakad, föl fogom videntani. Nem lesz nehéz dolgom, egy tapasztalatlan kis leány képzelt csalódását könnyű eloszlatni, a bánatára könnyű vigaszt szerezni. Elmondok majd neki egy pár történetet az élethől, mesélek neki a férfiak álhatatlanságáról s kiverem a fejéből azt, akiért most szenved. Szentül meg voltam győződve, hogy a kis lány szerelmes, hiszen mi is okozhat bánatot egy tizenhétéves esztendőös szivnek, ha nem a szerelem? . . .

Megismerkedtem velük s állandó kísérője lettem Szép Ilonkának és a mamájának. Lát-szott, hogy nincs terhükre a társaságom, mert

meghívtak az asztalukhoz is és azontul együtt töltöttük a napokat. Együtt sétáltunk az illatos fenyők között s én megkezdhettem feladatomat, a mit magam elé tűztem, hogy eloszlatom a bánatot, a kis Ilonka lelkéről. Kész haditervem volt. Ugy számítottam, hogy megtudhatom, kibe szerelmes a leány s majd igyekezem azt az urat a legsötétebb színekkel befeketíteni. Mert jóllehet nekem soha sem ártott az az ismeretlen uri ember, ha egy fiatal leánynak olyan nagy szomorúságot tud okozni, megérdemli, hogy kiméltlen legyek vele szemben. Ám minden igyekezetem mellett is, a tervem sehogysem akart sikerülni. Már több héten keresztül kerestem, kutattam Ilonka bánatának az okát s ez alatt az idő alatt elkövettem mindent, hogy derűt varázsoljak arra a szép, bánatos orczára, nem tudtam többre vinni egy-egy mosolynál, de azokban a mosolyokban is sokkal több volt a fájdalom, mint a vidámság.

Egy holdvilágos estén, ketten ültünk künn a villa verendáján: Ilonka és én. A mamának a feje fájt, visszavonult a szobába. Ekkor így szóltam a kis leányhoz:

— Lásza Ilonka, maga még fiatal, tapasztalatlan. Azt képzeled, hogy boldogtalan, holott semmi baja sincsen. Epeszti magát a bu-

számolója. Érthető az érdeklődés iránta, mert hisz a nemes gróf az utóbbi két évben nagyon visszavonult a politikai élettől.

Ő vitte bele pártját, a volt nemzeti pártot a fuzióba; kíváncsi az ország, vajjon olyannak tartja-e ma is a helyzetet, hogy ott a szabadelvű párton megvalósítható-e pártjának programja?

A másik érdekes beszámoló a szilágy-somlyai lesz, a mely egyúttal alkalom lesz pártjának szervezésére.

Akár az őszi politikai campagne megnyitása, akár a választási küzdelem megkezdése lesz e két beszámoló — egyaránt érdekes lesz kétségkívül mind a kettő.

A transzváli magyarok, — a transzváli osztrákok, — a transzváli horvátok.

Johannesburgban megesett az a pech néhány munkással, hogy a művelt angolok a humanizmus és a kultúra terjesztése közben megcsípték őket s a hogy voltak, hazaküldték őket Európába. Még a pénzüket sem vehették magukhoz, még a lakásukat sem zárhatták be. Annyit azonban megengedett a humánus angol parancsnok, hogy magukkal vihették a lakásuk kulcsát.

Ez hát idáig rendben volna. A bonyodalom most kezdődik a kiszállásnál.

A munkások Magyarországon születtek, a Dráva és a Száva közt, köteles lett volna tehát a johannesburgi osztrák-magyar konzul lépéseket tenni az igazságtalan kiutasítás meggátolására. Magától értetik, hogy a konzul ur még most sem tud a dolgról semmit s legfeljebb a hazulról jövő utasításokból fog egyet-mást hallani, mi is történt hát az ő védelmére bizotakkal.

Addig is a lapok fogják védelmükbe a szerencsétleneket oly jó akarattal, hogy mindenik saját véreinek tartja őket.

Az erről szóló cikkek címe a Reichswehrben:

val éjjel-nappal, holott örülnie kellene az életnek, az ifjúságnak, a szépségének. Hiszen lehet, hogy soha sem lesz ilyen boldog, mint most. Maga még nem ismeri az életet. A legtöbb nő csak addig boldog, míg leány, míg fiatal. Ha tudná, ha ismerné azokat a csalódásokat, amelyek a nőt férjhezmenetele után érik, belátná, hogy semmi oka sincs a bánkódásra. No ígérje meg nekem, hogy ezentúl vidám, jókedvű lesz, olyan, amilyennek lenni kell egy ilyen szép, fiatal leánynak . . .

Ilonka sirt, könnyei sűrűn hullottak végig kipirult orcáján. Néhány másodperczig hallgatózott, azután letörülte a könnyeket és így szólt:

— Maga nem tudja mi a csalódás. Ő, én nagyon-nagyon csalódtam . . .

Itt újra elfogta a sirás, azután így folytatta:

— Nagyon kérem, ne beszéljünk többet erről. Ugy-e megígéri? . . .

Elváltunk. Ő bement a szobájukba, én pedig hosszabb sétát tettem, őszinte sajnálattal szívemben, hogy ezt a kis leányt valami gyerekes, bolond ábránd esetleg egész életére szerencsétlenné fogja tenni.

Pár nap múlva Ilonkák elhagyták a fürdőt s én újra belevegyültem a kis fürdő eléggé zajos, különös társaságába . . .

Kiutasított osztrákok.

a Budapesti Hirlapban:

Kiutasított magyarok;

az Obzorban:

Kiutasított horvátok.

Csodálatosképpen testvéreknek tartják őket Budapestben is, Zágrábban is, Bécsben is és a szerencsétlenné minden hármassal testvériség daczára is éheznek és tengenek.

Ilyen tengődő szerepe van ebben a históriában a magyar közjognak is. Elég sajnálatos körülmény, hogy a kigyezés után 33 évvel, még mindig nem tudják Zágrábban és Bécsben, hogy a Dráva és Száva közt is magyar állampolgárok születnek. Az pedig egyenesen elszomorító, a mit egyik kiutasított munkás, *Pusich Spiro* felelt Johannesburgban arra a kérdésre, milyen állampolgár:

— Osztrák vagyok!

Pusich Spiro született Zágrábmegyében, tehát Magyarországon és mégis osztrák állampolgárnak mondta magát.

Történt pedig ez 1900. augusztus havában, a mikor már 33 éve fennállott tényleg is a magyar állami élet minden tényezője.

A romániai zsidó kivándorlás okai

A nagy port vert zsidó kivándorlásról vetjük a következő eredeti értesítést:

Jassy, aug. 25.

A romániai zsidók tömeges kivándorlása különféle kombinációkra adott okot, melyek mind a nagy mozgalom rugóit kutatták. Itteni zsidó körökben tett kutatásaim s tapasztalataim azt a meggyőződést keltették bennem, hogy a zsidók kivándorlása Felső-Moldvából egyedül az általános inségre vezethető vissza, mely most mint a tavalyi nagy gazdasági válság eredménye a moldvai lakosság valamennyi rétegét érinti. Ez a válság jobban sújtotta a zsidókat, mint az oláhokat, mert túlnyomólag kereskedelemmel és iparral foglalkoznak s éppen ezek a foglalkozási ágak szenvedtek legtöbbet a válságtól.

Felső-Moldva zsidó lakossága 160.000 főre megy az összes 1.300.000 lakosság között. A

Elutazásom előtt egy héttel újabb vendégek érkeztek a fürdőbe az Alföldről, Ilonkák városából. Csakhamar megismerkedtem velük s kérdezősködni kezdtem a bánatos kis leányról. Az újonnan érkezett társaság egyik női tagja éppen barátinője volt Szép Ilonkának s az a következőket mesélte el:

— Szegény Ilonka! Őt hónappal ezelőtt nem volt ő még olyan szomorú. Bálványozta azt a férfit, aki nyomorultul tönkretette, talán egész életére. Ott voltam az esküvőjükön s azt hittem, hogy ez a pár örökké boldog lesz. S nem telt bele rövid egy hónap, már azt hallottuk, hogy a férj korhely, iszik, kártyázik s üti, veri a feleségét, azt a gyöngye, jó, anyagi teremtést. S a szegény Ilonka türt, szenvedett, mignem az anyja kiragadta annak a szörnyetegnek a kezéből. Egyenesen a férjétől hozta ide a fürdőre, felejteni, vigasztalódni . . .

Elálmodva hallgattam az elbeszélést s önkéntelenül rebent el ajkaimról a szó:

— Szegény Ilonka tehát asszony volt? . . .

Az Ilonka barátinője meglepetten nézett reám s csodálkozva kérdezé:

— Hát nem tudta?

következő három foglalkozási ág közt oszlanak meg: nagykereskedők, kiskereskedők és iparosok; azonfelül van néhány gyár, s, orvos és zug-ügyvéd (rendes ügyvédi oklevelet zsidó nem kaphat). A válság annál érzékenyebben érintette ezeket, mert a hetelviszonyok már évek óta egészségtelenek voltak s csaknem valamennyi kereskedő erejét felülhaladó hitellel dolgozott. Sok nagy cég megbukott, némelyik haldoklik s kevés uszta meg a bajt nagyobb veszteség nélkül. Ha már most ily veszélyes volt a válság a nagyobb cégekre, a kis emberekre, főképp a kis iparosokra valóságos csapássá vált. Ezek nagy többsége teljesen tönkre jutott, a többinek is hiányoznak szükséges megélhetési eszközei, mindehhez járul az ijesztő pénzhiány, mely lehetlenné tesz mindenféle keresetet. Van nem egy zsidó családapa, aki alig keres egy nap 50 fillért, úgy hogy vagy emberbarátok könyörületére van utalva, vagy kénytelen kivándorolni. Az első száma az általános válság miatt nagyon megcsappant, marad hát a második út: a kivándorlás.

Külföldi, különösen pedig bizonyos budapesti és bécsi lapok szemrehányásokat tettek a romániai kormányra, hogy a zsidó *védenckezet* (mert ezek nem teljes jogú állampolgárok) rendszeres üldözéssel kényszeríti a kivándorlásra. Ez a vád teljesen jogosulatlan. Ha a fent említett gazdasági válság be nem áll, a kivándorlók is mind otthon maradtak volna.

Feltűnő, hogy a vészkiáltás éppen a legintelligensebb és legvagyonosabb zsidók köréből hangzik fel, a mely osztály legkevésbé kivándorlót adott. Ez az osztály érzi a zsidók védenckezeti helyzetének megalázó voltát s minden eszközt megragad, csak hogy a zsidót az oláhval egyenjogúvá tartsa, különösen, hogy a közhatalokra való képesség a zsidóknak is megadásék. A kivándorlók érdekében emelt szó tehát nem csak a könyörület szívekhez intézett felebbezés volt, hanem egyúttal egész Európa figyelmét a romániai zsidók helyzetére akarta irányítani, hogy ez által a közvélemény az egyenjogúsítás érdekében a romániai kormányra nyomást gyakoroljon. Itteni zsidó körökben nyíltan beszélnek, hogy éppen most volna legjobb alkalom külföldi pénzesportok nyomása által kedvezményeket kérészkölni. A Carp-féle minisztériumtól e tekintetben sokat várnak.

Általános becslések szerint Moldvából eddig 5—6000 zsidó vándorolt ki, legnagyobb részt Kanada felé, míg az Anatólia és Ciprus felé irányuló kivándorlás a török és angol kormányok rendszabályai folytán megszűnt. Minden városban kivándorlási bizottságok alakultak, melyek most már csaknem kizárólag gyűjtés folytán szedik össze a szükséges pénzt, miután az Alliance Israelite és a Jewish Colonization Association a sok oldalról jövő megkeresés folytán előbb bőszéges segélyösszegeit redukálni volt kénytelen.

A Magyarországból visszautasított kivándorlók régi lakhelyükre tértek vissza. Ezek helyzete annyival kétségbeejtőbb, mert elutazásuk előtt kicsiny vagyonukon potom áron adtak túl s most alig van száraz kenyérük.

A zsidók tekintélyes része okult ezen a példán s megmaradt az országban, mert hiszen helyzetük a kivándorlás által csak rosszabbodik. A kik őket barátilag a kivándorlásra izgatják, a legrosszabb szolgálatot teszik nekik, mert egyenesen a nyomorba hajtják valamennyit.

Poetikus öngyilkos.

Sz. A. fiatal, tud írni, olvasni, szerelmes, tehát verseket is ír, a melyeket azonban egyik kegyetlen szerkesztőség a másik után dobált a papirkosárba. Ez végtelenül elkészerítette Sz. A. érzékeny szívét; belátta, hogy vagy meg kell jelennie egy versének nyomtatásban, vagy meg kell halnia.

Leült hát és megírt egy verset: saját bucsu-énekét ettől a prózai élettől, ettől a bús planétától; mikor készen volt vele, szépen becsomagolta egy borítékba és a budapesti főkapitányságra czimezve, postára tette.

Tegnap délelőtt érkezett meg a levél s lön annak nyomán nagy riadalom. A fogalmazó hivatalos izgalomtól egészen kipirult, míg végig olvasta a verset, mely szólt ekképpen:

»Szivem összetépve a nyugvás belőle
A szerelem lángjánál már rég kiveszett
Mert hiába futunk menekülünk előle,
Zátonyra vitt az már nem egy szép életet.
Csendes tenger volt még kezdetben életem,
Melyen a szerelem tiszta révnék tünt fel,
Melynek szárnya alatt baj-dús életem
Nyugodtan hajózunk reményvel meg hittel
De ha a hullámok zuzni törni kezdnek,
Ha a sziv beteg lesz és kinjában sajog,
Egünk láthatárán tornyosul a felleg
Es napunk alászáll nekünk már nem ragyog«.

Sok kesergés után végül azt írja az utolsó strófában:

»Hát nyilik egy új sir a többi között,
Szegényebb lesz megint a fényes planéta,
Ha ugyan szegényebb, hisz ki elköltözött
Csak egy szerelmes — közönséges poeta.

Sz. A.

Mire e levél önök kezében lesz,
Már a vérző sziv nem sajog nem érez,
Halott lesz».

A fogalmazó izgatottan szolt a segédfogalmazónak:

— Egy öngyilkosjelölt! Ezt meg kell akadályozni!

A segédfogalmazónak volt már véleménye is:
— Telefonozunk a mentőknek!

A másod-segédfogalmazó is adott javaslatot:

— Értesíteni kell azonnal valamennyi kerületi hatóságot, az összes rendőri állomásokat és a hírlapokat!

— Es még egy kórházban előre gondoskodjunk biztos és gyors segélyről, ha netalán szüksége lenne rá a szerencsétlennek — tódította a fogalmazó.

Rögtön indult mindegyik, hogy megtegye, a mit javasolt.

Meg voltak győződve szentül, hogy ezért a sikeres mentésért okvetlenül legalább is dícséret fog kijárni. Egyszerre csak megszólalt egy kis gyakor-nok, valami jogászféle fiatalember:

— Van annak egyszerűbb módja is?

Mind a három rátámadt:

— Mit tud maga ahhoz!

— Erti is maga azt!

— Hát szóljon!

A gyakor-nok nevetett.

— Hát kérem tessék ezt a verset kiadni az újságíróknak. Ez egy elkészeredett fűzfapoéta lesz, a ki így akarja megadni verseinek a nyomdakereszt-séget. Ha a verset nyomtatva látja, rögtön elfelejti az öngyilkosságot.

A három nagy ur összenézett.

— Igaza van.

Csak úgy félhangon mondták, nehogy a gyakor-nok nagyon elbizza magát. Aztán leültek s dolgoztak tovább. A fogalmazó ur azonban meg nem állta, hogy rá ne szóljon a gyakor-nokra:

— Hallja, maga ezt jól kitalálta. Mondja csak, talán maga is az a bús Sz. A.?

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 20 fillérért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-5-ig 40 fillérért. Más időben 1 korona.

* **Uj kamarás.** Ő Felsege gróf Szapáry József másodosztályú századost a 7. számú Vilmos huszárezrednél, szolgálattevő kamarássá József Agoston kir. herceg mellé, a nevezett ezrednél létszámon felüli vezetése mellett ki-nevezte.

* **Kinevezések a honvédségnél.** A király kinevezte Csalány Géza vezérőrnagyot, a m. kir. 76. honvéd gyalogdandár parancsnokát, a m. kir. honvédelmi minisztérium II. ügycsoportjának főnökévé; Szurmay Sándor vezérkari őrnagyot, szolgálati alkalmazásban a m. kir. honvédségnél, a m. kir. honvédelmi minisztérium XX. ügyosztályának vezetőjévé és nagyváradi Horváth Dénes vezérkari őrnagyot, szolgálati alkalmazásban a m. kir. honvédségnél, a m. kir. honvédelmi minisztérium XXI. ügyosztályának vezetőjévé.

* **Millió a csatornában.** Nagyvárad város általános csatornázása évek óta kísért, de aligha lesz belőle valami. Az eredeti terv az egész város csatornázásáról szolt, de aztán áttértek a részleges csatornázásra s még így is millió koronáról beszélnek; pedig csak a város belterületét látnák el csatorna-hálózattal. A tervet azonban a Walser-czég elkészítette az egész városra. A belügyminiszter értesítette Nagyvárad városát, hogy az általános csatornázásra vonatkozó tervet és költségvetést felülvizsgálat alá vette s jóváhagyta. A kivitel és fedezetre nézve hozandó gyűlési határozat felülvizsgálat végett szintén felterjesztendő a belügyminiszterhez.

* **Mátyás király kutja,** mely a királyi várpalota udvarának legérdekesebb történelmi emlékműve lesz, már öntés alatt van. Az érdekes szoborcsoportozat, melyet Strobl tanár mintázott, Mátyás király híres vadászatát örökíti meg. A vadászruhát viselő király az erdőből bukkan elő és egy forrás partján leszurja a vadkant. Előtte áll csatlósa, aki kürtöt fuj, továbbá hatalmas vizslákkal a falkanagy. A csoportozat érdekesen egészíti ki Szép Ilonka és Galeotti történetirő alakja. A tudós egyik kezében vadász-sólymot tart, a másik kezével pedig könnybe jegyzi a bölcs király mondásait. Valamennyi alak bronzból lesz öntve, míg a vízmedence sóskuti kőből, a háttér pedig mozaikból készül. Az érdekes szobormű a várpalota második udvarát fogja díszíteni és a Szent Zsigmond-kápolna fogja há terét alkotni. Az öntést az újpesti Beschorner-gyár végzi. Az egész szobor-csoportozat még ebben az évben készen lesz, úgy, hogy a jövő évben már fel is állíthatják.

* **Árlejtések a városnál.** Tegnap délelőtt az árverelő küldöttség működött a városházán. A Nagyvárad város részére szükséges tüzifa, petroleum, gyertya szállítására és a Fekete Sas épületében levő egyik bolthelyiség bérletére tartották meg az árlejtést. Komlóssy József tb. főjegyző elnöklete alatt. A tüzifa szükséglet szállítására zárt ajánlatot adtak be Sternberg Lázár, aki köbméterenkint 6 kor. 45 fillért és vámmentességet kér; Diósi Ignác fia Lajos köbméterenkint 6 kor. 49 fill., Friedmann és Schvarecz 6 kor. 58 fillért, Perlesz Adolf 6 kor. 40 fillért kér a tüzifa köbméterjéért. Sternberg Lázár ezenkívül szóbeli ajánlatot is tett köbméterenkint 6 kor. 30 fillérré s így ez volt a legolcsóbb ajánlat. — A petroleum és gyertyára egyedül Kiss Károly kereskedő adott be ajánlatot; és pedig a gyertya 100 csomagját 71

koronáért, a petroleum 100 kilogrammját 44 koronáért szállítja. — A Fekete Sas alatt levő Kolliner-féle bolthelyiségért Hillinger Lipót évi 1000 korona, Rosenblüh Sámuel pedig évi 1200 korona bért ajánlott. Ez utóbbinak adják, annál inkább, mert a saját költségén átalakította.

* **Uj vasuti áru díjszabás.** Szeptember hó 1-én úgy a m. kir. államvasutakon, mint az állami kezelés alá vett h. é. vasutakon új áruszállítási díjszabás lép életbe, melyben a mostani áruszállítási díjszabás jelentékeny módosítása vitetett keresztül. Lényegesebb díjfelemeléseket, illetve díjleszállításokat az új tarifák nem tartalmaznak s amennyiben egyes díjtételek fel vagy lefelé kikerekítés útján változást szenvedtek, azok főleg a számítások megkönnyítése okából történtek.

* **Uj tűzérési ágyuk.** A tábortűzérési ágyuk új ágyukkal való felszerelése kérdésében a hadvezetőség úgy döntött, hogy az ágyuk csöve öntött aczélből fog készülni. Ebből nyilvánvaló, hogy azok a kísérletek, a melyekről a közös hadügyminiszter a delegációkban megemlékezett, nem válnak be s a modern gyors-tűzelő ágyuk csövéhez legalkalmasabbnak bizonyult az öntött aczél. Ugyanebből készülnek Németországban is a gyors-tűzelő ágyucsővek.

* **Szökés helyett halál.** A karczag-debreczeni vasut utasai borzasztó látványoknak voltak szemtanúi a napokban. A Karczagról reggel induló vonattal ugyanis két betörőt, Orosz Pált és Barth Istvánt kísérte egy rendőr Debreczenbe a királyi ügyészséghez. Amikor a vonat a kabai állomást elhagyja, a két betörő megtámadta Donát Ferencz rendőrt. Iszonyú küzdelem fejlődött ki közöttük. A nagy lármára az utasok meghúzták a vészféket és a vonat menete lassabb lett. Ekkor az egyik fogoly, Barth István leugrott, de oly szerencsétlenül, hogy homlokát belülről egy távjelző oszlopba és eszméletlenül terült el a földön. E közben a másik fogoly szintén menekülni akart. A rendőr kétségbeesett küzdelmet fejtett ki a visszatartásán, minek az lett a következménye, hogy a fogoly magával rántotta a kísérő rendőrt a kocsihoz s mind a ketten lezuhantak a vonatról. Orosz Pál fogolynak a ruhája fennakadt a kocsi hácsójában, lábai a vonat kerekéi alá kerültek s azokat térdben elszakította a vonat. A rendőrnek nem történt semmi baja. A két szerencsétlenül járt foglyot föltették a vonatra és beszállították Debreczenbe. Orosz Pál utközben meghalt, a másik fogoly súlyos agyrázkódást szenvedett. Eszméletlen állapotban szállították be a kórházba.

* **A színházi pénztár megnyitása.** A nagyváradi Szigligeti Színház pénztára a mai délelőtti 10 órától fogva nyitva lesz. Somogyi Károly, az új színház igazgatója ez uton kéri fel a közönséget, hogy a kik a bérletek ügyében tárgyalni óhajtanak, a színház épületben levő igazgatói irodájában sziveskedjenek őt felkeresni.

* **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést. Özv. Wissnyey Gyuláné szül. Eberhardt Ilona, ugy saját, mint kis fia Gyula, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtelt szívvvel tudatják szeretett férj, apa, vő, testvér és sógoraak Wissnyey Gyula gazdatiszt, életének 30-ik, boldog házassága 2-ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 30-án Kolozsvárott történt gyászos elhunytát. A megboldogult kedves halott Diószegre szállíttatik és ott szeptember 1-én délelőtt 10 órakor a róm. kath. szertartás szerint fog örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat szeptember 3-án fog az egek Urának bmmutatni. Mely végtisztesség tételre az elhunytnak rokonai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. B.-Diószeg, 1900. augusztus 30. Áldás lengjen porai felett! Özv. Eberhardt Józsefné mint anyós. Wissnyey Gy., Wissnyey Z., Wissnyey Dezső testvérei. Wissnyey Zoltánné szül. Dobos Ilona; Wissnyey Dezsőné szül. Miklósy Róza; Antalóczy Sándorné szül. Eberhardt Lujza mint sógor-nők, Antalóczy Sándor mint sógora.

* **A Kath. Legényegylet gyásza.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra az oly ifjan elhunyt *Karsay* Dezső orgona-építő segéd hült tetemeit. Az elhunyt ifju *Ország* Sándor orgona-építő műhelyében dolgozott szorgalommal, buzgalommal, míg a gyilkos betegség kioltotta ifju életét. A gyászszertartást *Kópis* József káplán tartotta. A végtisztességen a nagyváradai Kath. Legényegylet testületileg, gyászlobogóval s jelvényekkel jelent meg és szép koszorút helyezett az elhunyt derék ifju koporsójára. A sirnál *Pálffy* Béla főreáliskolai hittanár, egyleti igazgatóemlékbeszédében figyelemztette a tagokat arra a szép viszonyra, mely a munkaadó és munkás között e temetésnél oly szépen nyilatkozott meg s bucsút vett a meghalttól, mely után átadták a derék ifju munkás porhüvelyét az anyaföldnek. Nyugodjék békével!

* **Rabok élelmezése.** A nagyváradai kir. ügyészség 13855. sz. intézkedésével pályázatot hirdet a felügyelete alá tartozó kir. törvényszéki fogház és kir. járásbírók fogházaiban letartóztatott foglyok 1901—1903. évi élelmezésére. Miről az érdekelteket azzal van szerencsénk értesíteni, hogy az idevonatkozó közelebbi feltételek a nevezett kir. ügyészségnél tudhatók meg. Nagyvárad, 1900. aug. 30. A nagyváradai keresk. és iparkamara: *Janky* József, elnök. dr. *Sarkadi* Lajos, titkár.

* **Alkotmányos apró pénz.** Az országgyűlési képviselők választásának tisztasága érdekében tilos az etetés, itatás, hanem e helyett behozták a fuvardijakat, a melyeket a jelöltek fizetnek, a miért a választókat a szavazáshelyére szállítják. Biharvármegye már a tavasszal megállapította az ezen fuvardijakra vonatkozó szabályrendeletet, azonban a miniszter némi kifogást tett ellene s ezért módosítani kellett. Tegnap érkezett le a belügyminisztertől a jóváhagyott szabályrendelet, a mely a miniszter megjegyzése szerint a jelen országgyűlés berekesztését követő naptól számított 3 évig érvényes. Most már jöhetnek az új választások, Biharvármegyében rendben van a fuvardijak ügye.

* **Társas vacsora Dankó Pista tiszteletere.** A nótakirály már csak pár napig marad Nagyváradon. Utolsó előadását vasárnap este tartja meg, a mikor bucsút mond Nagyváradnak, remélhetőleg csak rövid időre. Ma este tiszteletere társas vacsorát rendeznek, melyet megelőzőleg *disz-előadást* fognak tartani. A társas vacsora számtalan tisztelője és ismerőse vesz részt s a mai dalestély iránt az egész városban nagy az érdeklődés.

* **Elkobzott bécsi lapok.** A bécsi rendőrség négy ottani esti lapot, u. m. a »Deutsche Volksblatt«-ot, az »Ostdeutsche Rundschau«-t, a »Reichspost«-ot és a »Weltblatt«-ot elkobozta. A cenzura a »Militärische Demonstration gegen das »Gotterhalte« und für das Kossuth Lied« cikket kifogásolta, amely magyar fordításban így hangzik: »Katonai tüntetés a »Gotterhalte« ellen és a »Kossuth nóta mellett.« Czeglédre vesszük a hirt, hogy az ottani Szt. Istvánnapi ünnepeken a 32-ik gyalogezred altisztjei és önkéntesei a Gotterhalte eljátszása ellen tüntetést rendeztek. Sőt egyik altiszt maga vette kezébe a hegedűt és úgy játszotta a bandával: »Ein Hund . . . ist der Deutsche doch!« Majd a Kossuth nótába fogtak, a mit az önkéntesek megéjlenek.

* **Bosszút állott az apjáért.** Kegyetlen módon állott bosszút Pántye György 21 éves oláh legény Cséffán, a ki apja bántalmazóját orozva agyonverte. Pántye Juon e hó 27-én este a korcsmában pálinkázott Pántye Tomával, a kivel rokonsági viszony daczára már régebben hadilábon állott. Pálinkázás közben a két ember összeveszett. Előbb csak szóval

folyt a sértegetés, később aztán összekaptak, minek az lett a vége, hogy Pántye Juon ellenfele letépette a földre és ott jól elverte. Az esetet meghallotta Pántye György, Juon fia, a ki vasvillát fogott és lesbe állott. Mikor Pántye Toma a korcsmát elhagyta, a sötétségben Pántye György utána ment és hátulról fejbe ütötte. Mikor pedig az ütés következtében Pántye Toma elesett, a nekivadult oláh suhanc addig verte az áldozat fejét, míg a koponyáját teljesen szét nem zúzta. A mikor pedig látta, hogy áldozata nem él, behuzta a holttestet egy kertbe, hol másnap reggel akadt reá családja. A gyilkos a tett elkövetése után elmenekült hazulról. Erdélynek vette útját, azzal a szándékkal, hogy átmeny Romániába. A csendőrségnek azonban sikerült a tettest még Gyepesen elfogni, honnan visszavitték a gyilkosság színhelyére és a vizsgálat befejezése után bekisérték a törvényszékhez.

* **Nagy tűz Artádon.** Berettyó-Ujfaluból tudósítónk újabb tüzesetről értesít. *Roth* József berettyó-ujfalui lakos Artánd község határában levő birtokán nagy tűzvész pusztított. Vagy 1700 kereszt buza, 600 kereszt árpa, 400 kereszt rozs, továbbá 3 nagy kazal szalma és a mellette álló cséplőgép a napokban teljesen leégett. A tűz által okozott kár 26 ezer koronát tesz ki.

* **Mikor a festő citál.** A német császár tudvalevőleg felszólította Kossak Albertet, a híres csataképfestőt, hogy menjen Waldersee tábornagygyal Kinába. Ez alkalommal a császár és a festő közt a következő párbeszéd folyt le:

— Nos, Kossak, elmegy-e Kinába? — kérdezte a császár.

— Supremo lex regis voluntas, — felelt a festő mély meghajlással.

— Ez annyit jelent németül — válaszolt a császár — hogy a felesége megengedte.

Kossak elpirult és zavarában alig tudott beszélni. Kinába azonban mégse ment el, mert úgy látszik, hogy a felesége még sem engedte meg.

* **A romániai zsidók Kanadában.** Csalódik, aki azt hiszi, hogy Kanada az ígért-földje a Romániából kivándorlott zsidóknak. A kanadai kormány eleinte partra lépését sem akarta megengedni annak a 450 kivándorlónak, akik Lake Champlain és a Lake Magantié hajókon Liverpoolból Montrealba érkeztek. Sikerült azonban rábirni a hatóságot, hogy a partraszállást megengedje s most az érkezettek a kanadai zsidóknak vannak terhére. Sok helyt 50—70 ember zsufolódik össze belőlük egy lakásban. A kanadai kormány újabb rendeletet bocsátott ki, a mely szerint az olyan bevándorlóknak, akiknek semmi készpénzük nincs s akik így előreláthatólag a községek nyakára szakadnának: a partraszállítását megtagadják. A legutóbb érkezett két transzportot e rendelet alapján csak akkor engedték ki a szárazföldre, a mikor a báró Hirsch jótékony-egyesület és az illető gőzhajó-társaság kezességet vállaltak az esetleg a kanadai községekre háruló terhekért. Minthogy az ilyen kezesség semmi arányban sem áll a kivándorlók által fizetett hajó-vitelbérekkel, a hajóstársaság valószínűleg óvatosabb lesz a jövőben s megnézi, kiket szállít a hajóin. A kanadai zsidók erősen panaszkodnak a kanadai kormány kivándorlási ügynökei ellen, akik egyenesen hívták ezeket a teljesen vagyontalan embereket Kanadába. Megjegyzendő, hogy azoknak a zsidóknak, a kiket bebocsátanak Kanadába, ígéretet kell tenniük, hogy Nyugat felé nem mennek. Ez az intézkedés azért kellett, mert a farmerek nem akarják megtérni telepeiken ezeket a kivándorlókat.

* **Az értékes kutya.** Newyork városának van egy megbecsülhetetlen kutyája, a mely a Jip névre hallgat s melyről most azért esik szó, mert egy jubileum-forma esemény történt

vele. Jip ugyanis a világ legnagyobb koldusa. A nyakára egy kis doboz van erősítve ezzel a fölirással: »Adjatok valamit a gyermek-kórház szegény és beteg gyermekeinek!« és ezzel a dobozzal bejárja Newyork elegáns utcáit és tereit, adományokat gyűjtve. Hét esztendő kolduspályája alatt összegyűjtött összeg a napokban érte el a százezer koronát. A kutya minden szombat Newyork egyik előkelő bankjába ment, a hol kiűritették a dobozt s az átvett összegekről szóló nyugtát tettek be a pénz helyett. A hű kutya ezt a nyugtát elviszi a kórházba s így ad számot mindig egy heti működésének eredményéről.

* **Megmérgezett uri család.** Borzasztó szerencsétlenség történt Bánkon. Romay Béla bánki földbirtokos neje már pár nap óta gyengélkedő volt s az orvosi rendelet szerint a szomjuság ellen cukros vizet használt. E hó 28-án a férj távollétében Romayné ismét cukrus vizet kívánt, az előre bekészített cukrot azonban a két kis gyereke, egy négy éves fiucska és egy három éves kis leány elfogyasztották, ennél fogva a beteg nő utasította a cselédet, hogy a kamrából hozzon be törött cukrot és csináljon cukros vizet. A cseléd a nagy sietségben cukor helyett arzenikumot hozott a kamrából és ezt tette a vízbe s ebből ivott a két kis gyermek is és Romayné is. A gyermekek csakhamar rosszul lettek s a cseléd orvosért futott. Mire azonban az orvos megérkezett, a két kis gyermek már nem lehetett segíteni, mind a kettő iszonyu kinok közt meghalt. Romayné, a ki a gyermekek után ivott a vízből s ekkor iskeveset, az orvos által alkalmazott ellenszer hatása után jobban lett s most már tul van a veszélyen. Az előjárás azonnal jelentést tett az esetről a vizsgálóbíróknak, a ki a cselédleányt: Szalai Annát letartóztatta és bekisértette a törvényszéki fogházba.

Kinai háboru.

A háboru mai állásáról a következő **táv-irataink** szólnak:

A kinai postánk.

Bécs, augusztus 30. (Saját tud. táv.) A Zenta, Mária Terézia, Elisabeth és Aspern hadihajók postáját a következő napokon indították el Csifuba: a bécsi I. postahivatalból szeptember 1., 4., 7., 8., 15., 18., 22 és 29. napján reggel 4 óra 20 perczkor a déli pályaudvarról és a trieszti I. postahivatalból szeptember 1., 4., 15., 16., 22 és 29. napján reggel 6 óra 27 perczkor és szeptember 7-én és 8-án délután 4 óra 35 perczkor. A szállítás körülbelül negyven napig tart.

Zenta hadihajónk Takuban.

Bécs, augusztus 30. (Saját tud. táv.) Távirati jelentés szerint a Zenta osztrák-magyar hadihajó tegnap Csifuból Takuba ment. A hajón minden rendben van.

Egy hajó késése.

Sanghai, augusztus 30. (Saját tud. távirata.) Egy francia csapatszallító hajó késéssel érkezett ide. A csapatokat holnap szállítják partra.

A boxerek lázongnak.

London, augusztus 30. (Saját tud. távirata.) A »Times«-nek jelentik Sanghaiból 29-iki kelettel: Tiencin és Peking között még most is meg van szakítva az

összeköttetés. A csapatok közlekedését boxer bandák veszélyeztetik. Jungcungtól Északra állítólag el van árasztva a vidék. Ugyanennek a lapnak jelentik Niucsvangból, hogy a Viusvengben álló oroszok segítséget várnak. Az előnyomulást a Lisszlangba és Mukdenbe vivő utak rossz állapotára késlelteti. A benszülött lakossággal nagyon szigorúan bánnak.

Egy angol államtitkár a kínai háborúról.

London, augusztus 30. (Saj. tud. táv.) Brodrick parlamenti államtitkár választói előtt beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy kártérítést kell követelni a pekingi követésegeknek okozott károkért és mindent el kell követni a kínai angol kereskedelem megvédésére, mert különben az angol kormány sem maga, sem más hatalmasságokkal együtt nem vállalhatja el a felelősséget a kínai viszonyok alakulásáért.

A kínaiak gazsága.

Csifu, aug. 30. (Saját tud. távir.) Hir szerint Jiu, Senszi kormányzója egy héttel ezelőtt fölszóllította az idegeneket, hogy jöjjenek a jámenbe, a hol oltalmat találnak. Ötven embert, a kik a felszóllításnak engedelmességek, felkoczoltak.

Hírek Hongkong vidékéről.

London, augusztus 30. (Saját tud. táv.) A Reuter-ügynökségnek jelentik Hongkongból: 23-ára virradó éjjel 200 rabló bejárta Kanton tatár városát és négy házat kifosztott. Azt hiszik, hogy ennek oka a kantoni lakosság ellen táplált gyűlöletben keresendő. Kanton többi része nyugodt. Amojból jelentik, hogy az Isis ezirkálóbajó odaérkezett. Hir szerint 12.000 japán katona érkezett Formosából Amojba. Sanghaiból jelentik a Reuter-ügynökségnek tegnapi kelettel: Holnap egy kábelhajó megy el innen, hogy Vuszung és Csifu között kábelt rakjon le. Ugyanennek az ügynökségnek jelentik Tiencinből 23-iki kelettel: Ma orosz csapatok mentek Pekingbe. — Tiencin környéke nyugodt.

London, aug. 30. (Saját tud. táv.) A Daily Mailnak jelentik Hongkongból tegnapi kelettel, hogy Gaselee tábornoktól tegnap távirati jelentés érkezett oda, a mely szerint fölösleges több csapatot küldeni Északra. A 4. dandárt tehát nem küldik el.

A kínaiak nagy veresége.

London, aug. 30. (Saját tud. táv.) A Daily Telegraph jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: A kínaiak 23-án Tehsu mellett nagy vereséget szenvedtek. Egy Tuan nevű herceg és 1500 ember elesett, a többi a japánok kikergették Csili tartományból. — A Standardnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy hir szerint Juansikai nagy diadalt aratott a boxereken és a peicangi és hszivui császári csapatokon. Állítólag 1500 ember esett el.

Diszszemle.

London, augusztus 30. (Saj. tud. távir.) A Reuter-ügynökség jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Creagh tábornok diszszemlét tartott 3000 ember fölött, a kik között 300 ö. kéntes volt. A szemlére kivonultak mindenféle nemze-

tiségi csapatok, köztük amerikai és japánok is. Seymour tengernagy is jelen volt a szemlén.

Vilmos császár az európalakért.

Berlin, aug. 30. (Saját tud. táv.) Az itteni lapok komolyan tárgyalják Vilmos császár abbéli ígését, hogy minden európaiért, a kit Pekingben megmentenek, 1000 taelt fog fizetni. A »Volkszeitung« szerint, a császárnak, ha ígését megakarja tartani, 5,400.000 márkát kell majd fizetni sajátjából. A »Berliner Tageblatt« 3 millió márkára teszi a császár által fizetendő összeget, melyet nagyobb részben azok a német katonák kapnának, a kik közreműködtek Peking felmentésében.

Amerika csapatait visszavonja.

London, aug. 30. (Saját tud. távir.) A Daily Telegraph augusztus 29-én érkezett washingtoni jelentése szerint azon esetben, ha a hatalmak a béketárgyalást meg nem kezdik, Amerika csapatait Kínából visszavonná azon megokolással, hogy a csapatok a követségek felmentésével feladatukat elvégezték.

Az oroszok és japánok konfliktusa.

London, aug. 30. (Saját tud. táv.) Takuból a legújabb jelentik, hogy a japánok és oroszok között az egyenlenség már nagyon kielesedett és egyre növekszik.

Igazságszolgáltatás.

Uj ügyészégi megbizott. Az igazságügyminiszter dr. Diószegi Győző tenkei kir. járásbirósági aljegyzőt a tenkei kir. járásbiróság mellett alkalmazott ügyészégi megbizottnak állandó helyettesül rendelte ki.

Olcso villamos jegyek. Csúfúl becsapta az ismerőseit Budapesten Stark Nándor államvasuti díjnok. Az élelmes ifju, a mikor kicseppent a hivatalból, a szélhámosság eredeti módját üzte heteken keresztül. Valami ürügy alatt sorra felkereste az ismerőseit, köztük jobb állásban levő uri embereket is s velük valamit, a mi éppen eszébe jutott megbeszélte. A beszélgetés után Sterk távozni készült, de mindig visszafordult még egyszer az ajtó küszöbéről.

— Pardon — nem akar olcso villamos jegyet?

Az illető akart is, meg nem is, de persze tudni akarta előbb, hogy Sterk minő uton jut hozzá.

A felelet megnyugtató volt:

— Nevelősködöm a közuti villamos vasut vezérigazgatójának Jelinek Henriknek a házában.

A ravasz fiúnak elhitték ezt s vele azt is, hogy így módjában van kedvezményes jegyekre szert tenni. Adott is hát mindenki neki 2—10 forintot a kért célra, de persze a pénz bezsebelése után a színét sem látták többet.

Sterk Nándor így lassankint hatvanegy csalást követett el, a mi mindenestre szép rekord.

A becsapottak közt egy büntető járásbíró is ott van. A nagyreményű ifjut végre lefűlelte a rendőrség és Sterk Nándor a törvény elé került. A sok panaszos, illetőleg károsra tekin-

tettel Jand bírónak, míg valamennyit kihallgatta, négy tárgyalást is kellett tartania. A bíró Sterket, a kit dr. Weisz Miksa ügyvéd védett, félévi fogházra ítélte.

Az elítélt felebbezett.

A nagyvárad kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: Dr. Imrik Péter.

1502 Szilávy Elemér — Magyar Mihály és társai.

1575 Bárá Vodiáner-féle árvaházi pénzalap — Szász Pál és társai.

1615 Pierre Vock cég — Mezey Mihály.

1929 Veiszberger Lipót — Molik János és társai.

1943 Planér Dávid — gróf Buchstah Rozália.

Előadó: Dr. Gedeon László.

858 Bárá Vesselényi Istvánné felszámolási ügye.

1253 Kir. Kinestár — Csathó Gizella.

1299 Boros-Jenő község — boros-jenői róm. kath. hitbizomány.

1300 Dobó Ödön — Strener Lajos.

1349 Szalaknay Sándor és neje — Gombkötő Márton.

1390 Kocsuba Mariucza — Ilyniska Anna.

1648 A Máttra-körösvidéki egyesült h. é. vasut kisajátítási ügye.

Előadó: Bócz Géza.

2135 Don Stefan és társai — Csora Floriáné.

2136 Sztojka Józsefné — Nessel Anna.

1366 Mikó Mihály és társai hagyatéki ügye.

1386 Czaró Mihály hagyatéki ügye.

1446 Csizsár Józsefné hagyatéki ügye.

1567 Mihucz Tódor hagyatéki ügye.

2419 Czibula Mihály hagyatéki ügye.

TANUGY.

Beiratások a jogakadémián. A helybeli kir. kath. jogakadémián a beiratások az 1900—1901. tanév I. felére f. é. szept. 1—12-ig az igazgatónál 13—15-ig az egyes tanároknál eszközöltetnek, ezen napon túl a fölvétel csak külön engedély alapján történhetik.

A pót- és ismétlő alapvizsgálatok f. é. aug. 10-től 15-ig tartanak.

A »Veni Sancte« szept. 16-án lesz, a nyilvános előadások szeptember 17-én kezdenek meg.

Kelt, Nagyváradon, 1900. aug. 31.

Az igazgatóság.

A lutherános iskolában (Körözs-utca) a beiratások 3-án, az az hétfőn veszik kezdetüket délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig, s tartanak egész héten keresztül. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása a templomban fog megtartatni 14-én. Csak 6 évet betöltött gyermekek vétetnek fel. Tandij egész évre 4 korona, más vallásuaknak 8 korona. Minden első osztálybeli vagy más iskolától jött 1 korona beiratási díjat fizet; továbbá kivétel nélkül minden gyermek 30 fillért tanítói nyugdíjalapra s 60 fillért egyházunk gyámitézetére tartozik fizetni. Csak fiúk vétetnek föl. Dr. Péchy Károly, iskolaszéki elnök.

ZENE és MŰVESZET.

Recht Sándor hangversenye. Recht Sándor világlátott művész földink, aki remek hegedű játékaival elismerést és kitüntetést aratott ugy Páris és London, mint a kontinens többi kiválóbb hangverseny-termeiben, két hét mulva, szeptember hó 15-én nagyszabásu

hangversenyt rendez Nagyváradon a Keresk. Csarnok nagytermében. A hangversenyben *Bodó Alajos* zongoraművész is közreműködik. Különös érdeket kölcsönöz a hangversenynek, hogy ez alkalommal mutatkozik be a nagyváradai közönségnek a nagyváradai színház leendő primadonnája: *Balláné Csik Irén*. A hangverseny iránt már csak ezért igen élénk érdeklődés lesz a nagyváradai közönség körében.

SZÍNHÁZ.

A színésznövendékek előadása. *Rákosi* Szidi színészkolájának nagyváradai növendékei szeptember hó 1. és 2. napjain jótekonycélú színelőadást rendeznek a Fekete-Sas nagytermében. Már egyszer volt alkalmunk megnézni ügyes játékkukat, melyért a közönség számos tapssal honorálta a törekvő fiatal színészeket. A színelőadás iránt városszerte nagy az érdeklődés. Ebből az alkalomból színe kerül: a

Kaland.

Dramolet 2 részben, írták: Makai Emil és Szécsi Ferencz. Rendező: Rogoz Imre.

Személyek:

A gróf	— — — —	Somlár Mihály.
Pierrott	— — — —	Rogoz Imre.
Pierrette	— — — —	Kürti Margit.
A néni	— — — —	Sándor Mariska.
Gyöngyvirágos dominó	— —	Zonda Margit.
A pincér	— — — —	Vass Ferencz.

Don Pietró Carusó.

Színmű 1 felvonásban, írta: Roberte Braccó, fordította: Radó Antal. Rendező: Rogoz Imre.

Személyek:

Don Pietró Carusó	— —	Kertész Sándor.
Margherita leánya	— —	Kürti Margit.
Fabrizió Fabrizi gróf	— —	Rogoz Imre.
Hangok a szin mögül	— —	**

Történik Nápolyban. Idő: Jelenkor.

Az idegesek.

Bohózat 1 felvonásban, írták: Michael és Labiche, magyarra átdolgozta: Ilsvai Hugó. Rendező: Vass Ferencz.

Személyek:

Szikra Pál	— — — —	Vass Ferencz.
Csendes Gábor	— — — —	Kertész Sándor.
Cicelke, leánya	— — — —	Balla Mariska.
Tar Elek	— — — —	Zsoltoványi János.
János, Csendes szolgálja	— —	Somlár Mihály.
Jancsi, Szikra szolgálja	— —	Szabó Ernő.

Történik Csendes nyaralójában Budapest közelében. Idő: Jelenkor.

Helyárak: I-ső rendű támlásszék, 2 kor., II-od rendű támlásszék, 1 kor. 60 fill., I-ső rendű zártzék, 1 kor. 20 fill., II-od rendű zártzék, 80 fill., Állóhely 60 fill., Deákjegy 50 fill. Karzat 40 fillér

Jegyek válthatók: Czillér Imre fő-utcai áruházában és az előadás napján d. e. 9—12-ig. d. u. 3—5-ig és este a pénztárnál.

A műkedvelő diákok. A nagyváradai középiskolai ifjuság br. *Gerliczy* Félixné védnöksége alatt az Erzsébet leányárvaház javára ma délután 5 órakor a zöldfa-utcai volt Ipar-kávéház helyiségében jótekonycélú előadást rendez, a mikor *Szigligeti* Ede *Liliomfi* című 3 felvonás bohózata kerül színre.

A »Nemzeti Színház« dráma bírálói.

A budapesti Nemzeti Színház dráma bíráló bizottságát, a melyet Nopcsa báró oszlatott fel, újra megalakítják, szeptember 1-én. A következők lesznek a tagjai: Alexander Bernát, Ambrus Zoltán, Bartók Lajos és Verő György, a bizottság jegyzője Makay Emil lesz.

REGÉNY-CSARNOK.

Balny város titka.

Regény.

Franziából fordította: K-6.

32

VII.

— Igen a fejével játszik s azalatt atyja a távolban meghalt a bánattól talán éppen önt átkozva . . .

— Hallgasson, kérem! . . .

— Anyja megtörve férje halálától egyuttal fiát is sirathatja, kire a verpad vár, nővére . . .

— Elég! kiáltott Jakab.

— Nővére, folytatta Frémont nem ügyelve Jakab közbekiáltásaira; nővére lakodalma első estéjén . . .

— Elég! börgötte Jakab összeroskadva e szavak sulya alatt. Ne kinozzon tovább! Beszéljen, én meghallgatom.

— Lám csak, hamar megjött az esze. Üljön le és beszéljünk.

— Azon szerencsétlen éjjel tizenegy órakor ön elhagyta a szállodát, átmászott Ledoux kertje falán, hogy egy elég oktanul kitűzött találkára menjen. De Lucie megelőzte önt és ön hiába várt.

— Ez igaz.

— Hova ment ön ekkor.

— Ezt nem mondtam meg a bírónak, mert nem hitte volna el és ön is . . .

— Kedves barátom, ha én nem volnék meggyőződve arról, hogy ön képtelen hazudni, nem volnék itt.

— Jól van, elmondom hát az egészet.

Tizenegy órakor mentem el a szállodából, de sokáig kóboroltam a mezőn, kétségbe esve Ledoux ur visszautasítása miatt, mert határozottan kijelentette, hogy Lucie soha sem lesz az én feleségem — s gondolkodtam, hogyan adjam ezt Lucienek tudtára. Végre éjfél tájban a falhoz érkeztem s rövid habozás után átmásztam.

Abban a perczben, mikor jobbra fordultam, hogy a növényházhoz jussak anélkül, hogy a ház előtt kelljen elmennem, észrevettem, hogy a jegyző irodája ki van világítva s az egyik ablak félig nyitva van. Nemsokára a világosság eltűnt. Gondoltam, hogy a jegyző, mielőtt lefeküdnék egy kis szabad levegőt akart szívni, azért nyitotta ki az ablakot, vártam, hogy most a hálószobája ablakában jelenjék meg a világosság.

— Ez a magában véve jelentéktelen körülmény alkalmat adott nekem a gondolkodásra, Eszembe jutott vállalatom oktalansága és veszélyesége. Ha Ledoux ur észre venne . . . Az ég borult volt ugyan, de időről-időre a felhők közt előtörő holdfény élesen megvilágította a a helyet, hol álltam. Elhatároztam, hogy visszafordulok s másnap Lucie előtt majd kimentem elmaradásomat.

Mielőtt azon az uton eltávoztam volna, a melyen jöttem, még egyszer körülnéztem. Mély sötétség borította a vidéket s a legnagyobb csend uralkodott. Megvallom, elhatározásom kissé meggyöngült, hiszen nem volt mitől félnem: Ledoux ur lefeküdt, a házban mindenki aludt, kivéve Lucie, ki engem várt. Néhány lépést tettem a fasorban s leráztam cipőmről a nagy mennyiségben rátapadt sarat.

E perczben az iroda ablakán újra világosság tört elő, oly hirtelen, mintha felmúzta volna valaki a függönyt, mely eddig bizonyosan eltakarta a fényt. Rögtön a legnagyobb sötétség állott be ismét, de én egy embert láttam a homályban lemászni az ablakból. Megállott s pár percznyi habozás után egyenesen felém tartott.

— Ön látott egy embert kijönni Ledoux-tól?

— Mint most önt.

— És minderről nem szól semmit!

— Tehettem volna-e a nélkül, hogy Luciet ne kompromittáljam?

— Folytassa.

— Ez az ember felém közeledett, mire én, azt hive, hogy Ledoux ur jön, ki engem észrevett, a lokrok közé ugorva gyorsan a

falhoz futottam és egy hatalmas ugrással keresztül vetve magamat rajta, futva menekültem a várossal ellenkező irányba.

— Ön látta Ledoux gyilkosát!

— Mindjárt gondoltam.

— És nem szólt semmit. Ön csakugyan vétkes és ha nem volna már is eléggé megbüntetve megmagyarázhatlan eljárásáért . . .

— Szólhattam volna-e? Elmondhattam volna a vizsgálóbírónak, kin az első percztől láttam, hogy engem tart a gyilkosnak? Ha azt mondtam volna, hogy Lucieval volt találkám, megkérdezték volna őt s ha ő azt feleli, hogy nem látott, ugyan ki hiszi el az én mesémet? Azonfelül Luciet is rossz hirbe hoztam volna. Önnek értenie kell, hogy én hallgatásra voltam kárhóztatva.

— Értem, de a mai kihallgatáson mondja el az egész dolgot, úgy, mint most nekem.

— Nem hiszi el a bíró.

— De elhiszi, arról biztosítom. Én ismerem a gyikost és ön két nap mulva okvetlenül szabad lesz.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

Mária Valéria főhercegnő veszélyben.

Ischl, aug. 30. (Saját tud. távirata.)

Mária Valéria kir. hercegnő ma kocsi-kázott, a mikor a színház előtt kocsijának lovai egy automobil kocsitól megijedve elragadták a kocsit és csak nagynehezen tudták megfékezni a megvadult lovakat.

Dániel Ernő báró diszpolgár.

Budapest, aug. 30. (Saját tud. táv.)

Pancsova város az utolsó közgyűlésén képviselőjét, *Dániel* Ernő bárót diszpolgárává választotta. A küldöttség ma érkezett Budapestre, hogy a diszpolgári oklevelet átnyujtsák *Dániel* bárónak. A küldöttség tagjai a Park-klubban vendégei voltak az új diszpolgárnak.

Lipót király lemond.

Brüsszel, aug. 30. (Saját tud. táv.)

A *Soir* című napilap mai száma szenzációs hirt hozott a nyilvánosságra. — Mint a lap írja, a beavatott politikai körökben az a hir van elterjedve, hogy *Lipót* belga király *Albert* herczeg esküvéje után, javára a trónról le fog mondani.

Francia támadás az orosz pénzügyminiszter ellen.

Páris, augusztus 30. (Saj. tud. táv.)

Feltűnést kelt a nacionalista »Libre Parole« támadó czikke a most Párisban időző *Witte* orosz pénzügyminiszter ellen. Nevezett lap szerint *Witte* azért jött Párisba, hogy ismét 500 milliót vigyen haza. Ez a fél milliárd az ára a czár látogatásának, a ki nem fog Párisba jönni, ha az új kölcsön nem jön létre. Oroszország a pénzügyi válság szélén áll, mert finanziaális erején túl költekezett.

Az olasz kormány kérése.

London, augusztus 30. (Saját tud. táv.)

Az olasz kormány az angol kormányhoz jegyzéket intézett, melyben Maltesik anarkista vezérnek kiutasítását kéri. Nem valószínű, hogy az angol kormány ennek a kérésnek eleget fog tenni.

A román-bolgár viszály.

Szófia, aug. 30. (Saját tud. távirata.)
A folytonos csapatszallítások, különösen Filippopolisz felől, nagyon nyugtalanítólag hatnak a kedélyekre. Általánosan az a nézet, hogy a háborút csak a kormány akarja, mert a nép zöme idegenkedik ettől. Az ellenzéki képviselők tegnap gyűlést tartottak, melyen elítélték a kormánynak Romániával szemben követett igazságtalan magatartását.

Egy elfogott angol vonat.

London, aug. 30. (Saját tud. távir.)
Pretóriából érkezett távirat szerint *Dewett* búr tábornok elfogott egy angol vonatot, melyen *másfél millió frankot* szállítottak az angolok. A nagy veszteség híre Londonban nagy elkeseredést keltett.

Románok konzisztorialis gyűlése.

Nagy-Szeben, aug. 30. (Saj. tud. táv.)
Popea karánsebesi és *Goldis* József aradi püspök ideérkezett, hogy részt vegyen a Gozsdualapítvány és a metropoliai konzisztórium tanácskozásában.

Nagy gyilkosság.

Köln, augusztus 30. (Saját tud. táv.)
Ma a városban szenzációs gyilkosság történt, mely az egész várost nagy izgalomban tartja. Egy asszony két fiával és leányával meggyilkolták a családapát. A gyilkosokat a rendőrség letartóztatta, az egyik fiu azonban megszökött.

KOZGAZDASAG.

Ménlovak vásárlása. Szeptember hónapban lesz a ménlovak vásárlása, az ország különböző pontjain. Akik Nagyváradról és Bihar megyéből eladó ménlovaikat megvétel végett az állami lótenyésztő-intézetek részére felajánlották, szeptember hó 20-án állítják elő Nagyváradon megsejmlélés, esetleg megvétel végett.

A kolozsvári állat- és gépkiallítás.

Az »Erd. Gazd. Egylet« nagy elismerést fog szerezni idei kiállításával, mely ma nyílik meg kincses Kolozsvár városában.

Mindjárt meglep a belépésnél 11 karám, mely a híres erdélyi magyar fajta szarvasmarha csoportos kiállításai számára készült. E karámokban az erdélyi rész 11 legelső állattenyésztő birtokos gazdája mutatja be igyekeztelének mai eredményeit. Érdemét szereznek vele a kiállítók, kik élükön az »E. G. E.«-el a már-már pusztulásnak indult hazai fajta megmentését, magas fokra fejlesztését tűzték ki céljukul.

A csoport-kiállítások együtt 126 drb nagy állatot és 46 kis borjut foglalnak magukban. Olyan szám ez, mely egészen méltó képet ad Erdély gulyatenyésztéséről.

Ezekon kívül még közel kétszer annyi drb. van kiállítva jászolyok mellett.

A lóosztály is rendkívül tanulságos. Bivalyok, melyeket Erdélyben tenyésztettek szintén válogatott példányokban.

Másfél száz hazai tejelő finom gypjas juh, háromszáz darab baromfi és Erdély legszebb lófogatai egészítik ki a képet.

A baromfi kiállításon sok értékes nemesített tyukfajta és disz-galamb gyönyörködteti,

főképp a hölgyközönséget. Baromfiak csirkével és tojással is lesznek bemutatva.

Egészen új kezdeményezés a *gazd. gépkiallítás*.

Idáig 14 vagon mindenféle gép érkezett a kiállítás területére. Nagy gőzcseplő gépek, benzín-motorok, kévekötő arató gépek, vetőgépek, viharagyuk, tejjgazdasági, borászati, méhészeti, vadászati, malomfelszerelési stb. stb. felszerelések, gépek, eszközök és szerszámok egész özöne áll csinos művészi rendben.

Vetőmagvak (kiválók Mauthner), műtrágyák (Zalatnai kénkovandó ipar r. t.), százféle kosárfonási cikkek, kiskocsik, kofferek, székek, szekrények, kottaartók, fotelek stb. stb., drótfonó ipari készítmények, diszkocsik és sok más egyebek, szórakoztatja a látogató publikumot.

Szakértők véleménye szerint ily nagyszabású gépkiallítás vidéken, alig pár hét alatt még nem csináltak sehol. Ez az »E. G. E.« vezetőire elég szép elismerés.

A kiállítás megtekintésére nagyon sokan készülnek.

Most várják a választ *Darányi* miniszter-től, ki nagy elfoglaltsága miatt még nem határozhatta el magát a lejtővetelt illetőleg.

A miniszteriumból — a kiállítási elnökség eddigi értesülései szerint biztosan jönnek: *Lozonczy* Mihály miniszteri tanácsos (méneket is vásárol az állam részére), *Pirkner* János orsz. állattenyésztési főfelügyelő és *Schlosser* Frigyes vezérkari százados.

Jön az »Országos Magyar Gazdasági Egylet« 5 kiküldöttel, számos királyhágón-tuli és minden erdélyrészi gazdasági egylet és gazdabizottság s több magyarországi nagy uradalom főtisztje.

A kiállítás ideje alatt lesz az Erdélyi Gazdasági Egylet irodájában az ország összes állattenyésztési felügyelőinek a miniszter által ide egybehívott orsz. értekezlete is.

A kiállítás első napján, 31-én délután a sétatéri kioszkban a vendégek, a notabilitások, jury, rendező bizottsági tagok és kiállítók részére ebéddet ad gróf *Bánffy* György v. b. t. kiáll. elnök.

Az ebéd alkalmával, valamint a kiállítás mind a négy napján Csikai Gyuri közkedvelt zenekara játszik.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1900 aug. hó 28-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Marha ártáblázat 1900. aug. hó 28-ról.
Egy pár első rendű jármás ökör 650—710, egy pár másodrendű jármás ökör 500—630, egy pár harmadrendű jármás ökör 280—480, 1 drb fejős tehén 100—250. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 156—236. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 124—190. 2 drb. veres borju 30—50, 1 drb. fél éves borju 38—48, 1 drb egy éves borju 50—78, két éves borju 72—176. 1 drb hizott sertés 90—146, 3 pár fél éves 30—36, 1 pár egy éves sertés, 44—70, 1 pár két éves sertés 70—160. 1 drb igás ló 160—320, 1 pár ökörbőr 40—52, 1 pár tehénbőr 28—36. 1 pár bojubőr 10—20, 1 pár lóbor 8—22.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

	Budapest, aug. 30.
Buza októberre	7.73
Buza júniusra	8.13
Tengeri	6.10
Rozs okt.	7.13
Zab okt.	5.39
Káposzta, repce, aug.	—

Értéktőzsde.

	Budapest, aug. 30.
Osztrák hitel	660.75
Magyar hitel	683.—
Allamvasut	660.—
Rimamurányi	521.—
Magyar jelzálog	423.50
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. aug. 30-án.

Magyar aranyjárdék 4%	96.10
Magyar koronajárdék	90.60
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,10%	100.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2,10%	99.60
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	97.50
Magyar földterhermentelési kötvény 4%	90.50
Italmérsi jog megváltási kötvény	98.—
Horvát-szlavónföldterhermentelési kötvény	92.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	159.—
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	140.—
Osztrák járdék papírban	97.50
Osztrák járdék ezüstben	97.20
Osztrák járdék aranyban	97.15
Osztrák korona járdék	97.40
Osztrák államsorsjegyek	183.—
Osztrák magyar bankrészevény	17.05
Magyar hitelbankrészevény	683.—
Osztrák hitelintézet részevény	662.75
Párisi vista	—
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19.31
Németbirodalmi márka	118.31
London vista	—
20 márkás arany	28.63

Kitünő hevesi faj-dinnyék.

Telefon:
249.

Csordás Testvérek

Telefon:
249.

fűszer-, gyarmatáru-, bor- és ásványviz-kereskedés

„a fehér elefánthoz“,

Nagyvárad, Szt. László-tér, Takarékpénztár-épület.

Ajánlják dusan felszerelt s a mai kor legkényesebb igényeit kielégítő fűszer-, bor- és csemege, valamint festékáru üzletüket.

Tisztán kezelt, természetes tőkén termelt **asztali borok 1 lt. 40 kr., 36 féle különböző fajú csemege- és gyógyborok** a legelőnyösebb áron, **Világosi magyar-francia elismert legjobb cognac** nagyraktára.

Különös figyelmet érdemelnek: legfinomabb **kávé fajaink 1 frt 20 krtól 2 frt 16 krig**, valamint az összes fűszer-áruk legelőnyösebb beszerzési forrása.

Nagyválaszték a legkitünőbb pipere és mosdó szappanokban, — közkedvelt és elismert legjobb ártalmatlan „**Margit**“ **arcz-creme, poudreszappan.**

Naponta friss szedésű **csemege-szőlő napi áron.** Nagy választék a legkitünőbb bonbonok és csukorkákból, valamint friss sajtok és szalámból. Gyors, előzékeny és pontos kiszolgálás.

Friss töltésű ásványvizek.

Legnemesebb sárga, csukor és faj-dinnyék.

Legelőnyösebb kőbányai só.

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1900. évi május 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.							Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.							Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.						
Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.		
Budapest ind.	6 50	8 30	1 55	5 45	9 15		Kolozsvár ind.		5 23	7 12	12 32	6 13 11 01	P.-Ladány ind.	4 06	1 24	5 35	10 53	2 29	6 08	
Rákos >	7 02	8 51	2 08	6 06	9 28		Jegénye >		6 11	7 59	1 14	7 16	Debreczen >	5 14	2 33	6 26	11 44	3 36	7 41	
Ujszász >	8 28	10 59	3 32	8 40	10 56		B.-Hunyad >		6 40	8 37	1 44	7 55 12 20	Érmihályfalva érk.	6 35	3 57	—	1	4 58	—	
Szolnok >	9 07	11 31	3 56	9 27	11 19		Csucsá >	3 25	7 09	9 19	2 15	8 37 12 52	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.							
Szajol >	9 21	11 50	4 09	9 46	11 33		Rév >	5 26	7 47	10 08	3 01	9 32 1 34	Érmihályfalva ind.	6 36	11 17	3 14	5 27	9 14	—	
P.-Ladány >	10 43	2	5 28	11 53	12 55	4 54	Élesd >	5 54	7 59	10 25	3 15	9 49 1 48	Debreczen >	7 51	12 36	4 16	7 10	10 27	9 01	
Báránd >	—	2 12	—	12 07	—	5 11	Mező-Telegd >	6 21	8 11	10 42	3 28	10 07 2 01	P.-Ladány érk.	—	1 45	5 03	8 40	11 28	9 48	
Sáp >	—	2 27	5 48	12 24	—	5 32	F.-Vásárhely >	6 49	—	11 01	—	10 27	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés—Debreczen—Nagy-Léta							
B.-Ujfalu >	11 18	2 47	6 03	12 40	1 33	5 58	Várad-Velence >	7 02	8 32	11 10	—	10 37 2 25	Debreczen i.	8 35	4 31	—	—	—	—	
M.-Peterd >	—	3	—	1	—	6 15	Nagyvárad érk.	7 16	8 38	11 17	3 57	10 44 2 31	Sáránd >	9 28	5 16	—	—	—	—	
M.-Keresztes >	—	3 12	—	1 14	—	6 31	Nagyvárad ind.	2 22	8 43	11 36	4 10	11 04 2 38	H.-Bagos >	9 41	5 26	—	—	—	—	
Bors >	—	3 25	—	1 28	—	6 50	Püspöki >	2 36	8 52	11 47	—	11 14	H.-Pályi >	10 05	5 48	—	—	—	—	
Püspöki >	11 48	3 32	—	1 36	—	7 02	Mező-keresztes >	2 47	—	11 54	—	11 22	M.-Pályi >	10 20	5 59	—	—	—	—	
Nagyvárad érk.	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	7 16	Mező-Peterd >	3 12	—	12 05	—	11 37	N.-Léta- Vértés érk.	10 43	6 18	—	—	—	—	
Nagyvárad ind.	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	12 25	B.-Ujfalu >	3 30	—	12 17	—	11 50	Sáránd ind.	9 38	5 26	—	—	—	—	
V.-Véence >	—	4 05	—	2 30	2 25	12 32	Sáp >	4 07	9 23	12 29	4 50	12 05 3 18	Derecske ind.	9 57	5 45	—	—	—	—	
F.-Vásárhely >	—	4 16	—	2 41	—	12 45	Báránd >	4 39	9 38	12 47	—	12 25	Sáránd érk.	9 57	5 45	—	—	—	—	
M.-Telegd >	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	1 12	P.-Ladány >	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19 4 03	Derecske érk.	—	—	—	—	—	—	
Élesd >	1 02	4 56	7 28	3 21	3 04	1 37	Szajol >	—	11 21	3 08	6 59	3 04 5 19	Sáránd—Derecske, Derecske—Sáránd.							
Rév >	1 26	5 20	7 50	3 45	3 26	2 10	Szolnok >	—	11 44	3 35	7 32	3 37 5 39	Sáránd ind.	9 38	5 26	—	—	—	—	
Csucsá >	2 16	6 31	8 37	4 53	4 16	3 49	Ujszász >	—	12 03	3 58	7 50	4 05 5 58	Derecske ind.	6 00	1 49	—	—	—	—	
B.-Hunyad >	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	4 48	Rákos >	—	1 37	6 03	9 28	6 52 7 38	Sáránd érk.	6 20	2 09	—	—	—	—	
Jegénye >	3 15	7 49	9 33	6 01	—	5 34	Budapest érk.	—	1 50	6 20	9 40	7 10 7 50								

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	
Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 00	Szeged ind.	3 40	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 —	Arad ind.	5 10	11 20	9 35
Ósi >	10 30	4 41	7 16	H.-M.-Vásárhely >	4 38	11 05	7 50	Ósi >	10 30	4 41	7 16	Kétegyháza >	6 14	11 31	10 54
Less >	10 48	5 01	7 40	Orosháza >	5 41	11 54	9 20	Less >	10 48	5 01	7 40	Csaba érk.	6 40	12 57	11 24
Gyapju >	10 56	5 10	7 52	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Cséffa >	11 03	5 19	8 05	Csaba ind.	7 —	2 33	4 50
Cséffa >	11 03	5 19	8 05	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Szalonta >	11 26	5 44	8 46	Gyula >	7 27	3 05	5 26
Szalonta >	11 26	5 44	8 46	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	Sarkad >	7 47	3 27	5 56
Kötegyán >	11 46	6 05	9 15	Kötegyán >	7 56	3 39	6 10	Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Kötegy >	7 56	3 39	6 10
Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Gyula >	12 21	6 44	10 01	Szalón >	8 23	4 10	6 47
Gyula >	12 21	6 44	10 01	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Csaba érk.	12 42	7 06	10 30	Cséffa >	8 42	4 34	7 18
Csaba >	2 10	7 41	4 44	Cyapju >	—	4 42	7 29	Csaba ind.	2 23	7 18	4 32	Less >	9 04	5 —	8 51
Orosháza >	3 10	9 10	5 50	Less >	9 04	5 00	7 51	Kötegyháza >	2 54	7 45	5 38	Ósi >	9 21	5 19	8 61
H.-M.-Vásárhely >	4 00	10 02	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16	Arad érd.	3 55	8 48	6 05	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	31
Szeged >	4 35	10 55	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31								

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad.				Nagyvárad—Érmihályfalva.				Érmihályfalva—Nagyvárad.			
Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Személy v.	Vegyes v.			Személy v.	Vegyes v.		
Nagyvárad ind.	6 58	8 40		Vaskóh ind.	4 12	8 55		Nagyvárad ind.	4 15	6 44		Érmihályfalva ind.	6 10	5 20	
Ósi >	6 47	8 51		Lunka-Rézbánya >	4 18	8 08		B.-Püspöki >	4 30	7 10		Érselind >	6 40	6 —	
Ujszász >	6 11	8 18		Szendrics >	4 30	8 37		Bihar >	4 50	7 36		Székelyhid >	7 10	6 48	
Szolnok >	6 26	8 37		Belényes >	4 07	4 16		Paptamási >	5 14	8 05		Nagykáglya >	7 22	7 02	
Szajol >	7 07	4 07		Sonkolyos >	5 28	4 59		Gyapoly >	5 27	8 44		B.-Diószeg >	7 35	7 22	
Nagyvárad >	7 19	4 18		Belényes-Ujlak >	5 40	4 51		B.-Diószeg >	5 43	8 59		Gyapoly >	7 50	7 49	
Ujszász >	7 34	4 32		Bors >	5 49	5 01		Nagykáglya >	5 55	9 07		Paptamási >	8 11	8 08	
Szolnok >	7 55	4 46		Sólyom >	6 06	5 22		Székelyhid >	6 24	9 32		Bihar >	8 29	8 31	
Drág-Cséke >	8 12	7 01		Gyanta >	6 26	5 48		Érselind >	6 45	10 —		B.-Püspöki >	8 52	8 58	
Nagyvárad >	8 25	7 18		Höllöd >	6 40	6 —		Érmihályfalva érk.	7 15	10 36		Nagyvárad érk.	9 06	9 15	
Ujszász >	8 42	7 35		Szombatság-Rogoz >	7 01	6 29		Szombatság—Rogoz—Dobrest, Dobrest—Rogoz—Szombatság							
Drág-Cséke >	9 02	7 55		Dusead >	7 25	6 55		Szombatság-Rogoz in	9 10	6 35		Dobrest ind.	6 05	4 22	
Nagyvárad >	9 15	8 08		Magyar-Cséke >	7 37	7 08		Nánhegyessel >	9 36	7 01		Nánhegyessel >	6 16	4 32	
Dusead >	9 29	8 12		Drág-Cséke >	7 56	7 33		Dobrest érk.	9 46	7 11		Szombatság-Rogoz érk.	6 40	4 56	
Höllöd >	9 44	8 36		Tasádfő >	8 10	7 47									
Gyanta >	9 56	8 50		Magyar-Gyepes >	8 24	8 02									
Sólyom >	10 10	9 01		Nyarló >	8 34	8 13									
Bors >	10 24	9 15		Kardó >	8 57	8 36									
Belényes-Ujlak >	10 38	9 29		Félix-Füred >	9 10	8 49									
Sonkolyos >	10 52	9 43		V.-Véence >	9 31	9 10									
Belényes >	11 06	9 57		Nagyvárad érk.	9 41	9 21									
Szendrics >	11 20	10 11													
Lunka-Rézbánya >	11 34	10 25													
Vaskóh érk.	12 09	11 00													

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.				Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.				Vésztő—Kötegyán—Höllöd.				Höllöd—Kötegyán—Vésztő.			
V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.			Sz. v.	V. v.			Sz. v.	V. v.		
Nagyvárad ind.	5 50	2 —		Gyoma ind.	3 40	2 30		Vésztő ind.	4 45	5 27		Höllöd ind.	4 35	5 17	
Ósi >	6 09	2 14		Ózed >	4 07	2 54		Okány >	5 07	5 49		Mocsár-Gyanta >	4 46	5 28	
Uj-Palota >	6 24	2 29		Déva-Ványa >	4 37	3 26		Gyanté >	5 23	6 07		Rippa >	5 02	5 44	
Gyres >	6 41	2 42		Kéthalom >	4 54	3 43		Sarkad-Keresztur >	5 36	6 18		Tenke >	5 24	6 06	
Körösszeg >	7 02	3 01		Körös-Ladány >	5 13	4 06		Méhkerék >	5 52	6 36		Fekete-öt >	5 44	6 26	
Szakál >	7 39	3 31		Szeghalom >	5 40	4 36		Kötegyán >	6 —	6 45		Fekete-Bátor >	6 06	6 48	
Nagy-Tóti >	7 55	3 47		Vésztő >	6 12	5 22		Kötegyán ind.	6 16	6 57		Árpád >	6 16	6 57	
Komádi >	8 25	3 59		Köt >	6 38	5 2		Pósa >	6 29	7 12		Erdő-Gyarak >	6 25	7 08	
Iráz >	8 42	4 16		Iráz >	6 52	6 07		Ilye >	6 48	7 34		Csegöd >	6 34	7 17	
Köt >	9 19	4 39		Komádi >	7 10	6 88		Csegöd >	7 02	7 39		Illye >	6 57	7 40	
Vésző >	9 44	5 10		Nagy-Tóti >	7 22	6 50		Brdó-Gyarak >	7 12	7 49		Pósa >	7 07	7 44	
Szeghalom >	10 34	5 55		Szakál >	7 48	7 23		Árpád >	7 21	7 59		Kötegyán érk.	7 19	8 02	
Körös-Ladány >	11 —	6 12		Körösszeg >	8 11	7 47		Fekete-Bátor >	7 39	8 20		Kötegyán ind.	8 06	8 42	
Kéthalom >	11 18	6 30		Gyres >	8 33	8 12		Fekete-Tót >	7 52	8 35		Méhkerék >	8 15	8 52	
Déva-Ványa >	12 03	6 55		Uj-Palota >	8 47	8 27		Tenke >	8 15	9 03		Sarkad-Keresztur >	8 33	9 12	
Ózed >	12 21	7 15		Ósi >	9 03	8 46		Rippa >	8 39	9 32		Gyanté >	8 43	9 23	
Gyoma >	12 45	7 39		Nagyvárad érk.	9 20	9 05		Mocsár-Gyanta >	8 51	9 45		Okány >	9 02	9 44	
								Szeghalom—Füzes Gyarmat, Füzes Gyarmat—Szeghalom.							

Székelyhid—Margita—Sz.-Somlyó.				Sz.-Somlyó—Margita—Székelyhid.			
V. v.	Sz. v.	V. v.					